

การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS ในการพิจารณาออกเอกสารสิทธิในที่ดิน

ของ สำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาน้ำยืน

ด้านการให้บริการประชาชน

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันภาครัฐได้มุ่งเน้นให้ส่วนราชการเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการให้บริการประชาชน โดยลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น มีการนำเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ กรมที่ดินซึ่งเป็นหน่วยงานราชการมีหน้าที่ในการออกเอกสารสิทธิ การให้บริการด้านรังวัดทำแผนที่ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม การคุ้มครองที่ดินของรัฐ ฯลฯ จึงพยายามกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานและการพัฒนาการให้บริการเพื่อยกระดับและเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการให้บริการ จึงเกิด “โครงการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมที่ดิน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐” ภายใต้หลักคิดที่ว่า *คิดดี ทำดี มีผลงาน*

สำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาน้ำยืน เห็นถึงความสำคัญในการสร้างนวัตกรรมและพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้เนื่องจากการขาดแคลนอัตรากำลังและภาระงานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กอปรกับสำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาน้ำยืน มีพื้นที่ในความรับผิดชอบจำนวน ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอน้ำยืน อำเภอน้ำขุ่น และอำเภอนาจะหลวย คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ๑,๘๘๔ ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศมีทั้งเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าไม้ถาวร เขตอุทยานแห่งชาติ เขตดำเนินการของสำนักงาน การปฏิรูปที่ดินและเกษตรกรรม ลักษณะพื้นที่โดยส่วนใหญ่เป็นที่ทำเกษตรกรรม อาทิ นาข้าว พื้นที่เพาะปลูกพืชไร่ และที่สวนผลไม้ ปัญหาที่พบอยู่เสมอเป็นเรื่องของการออกเอกสารสิทธิในที่ดิน ซึ่งเกิดจากแนวเขตป่าไม้ประเภทต่างๆ ไม่มีความชัดเจน มีเพียงแนวเขตป่าไม้ในระวางแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ในรูปแบบกระดาษ หรือ Hard Copy ทำให้การออกเอกสารสิทธิในที่ดินเป็นไปด้วยความล่าช้า ขาดข้อมูลที่จำเป็นปัจจุบัน ทำให้ประชาชนผู้ขอรับบริการเกิดความเคลือบแคลงสงสัยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาน้ำยืน จึงมีแนวคิดที่จะใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS ร่วมกับข้อมูลรูปแปลงที่ดินในรูปแบบ Digital ที่สำนักงานที่ดินมีอยู่ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพิจารณาออกเอกสารสิทธิ จึงได้จัดทำโครงการ “การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS ในการพิจารณาออกเอกสารสิทธิในที่ดิน” ขึ้น เพื่อเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการเร่งรัดพิจารณาเรื่องการออกเอกสารสิทธิในที่ดินให้มีความถูกต้องและรวดเร็ว

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นเครื่องมือให้เจ้าพนักงานที่ดิน หัวหน้าฝ่าย และเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำมาใช้ได้ทันที สะดวก รวดเร็ว ลดข้อผิดพลาดในการพิจารณาออกเอกสารสิทธิในที่ดิน

๒.๒ เพื่อเป็นการ...

๒.๒ เพื่อเป็นการยกระดับการให้บริการ สร้างความโปร่งใสและเป็นธรรม ให้แก่ประชาชนผู้ขอรับบริการ

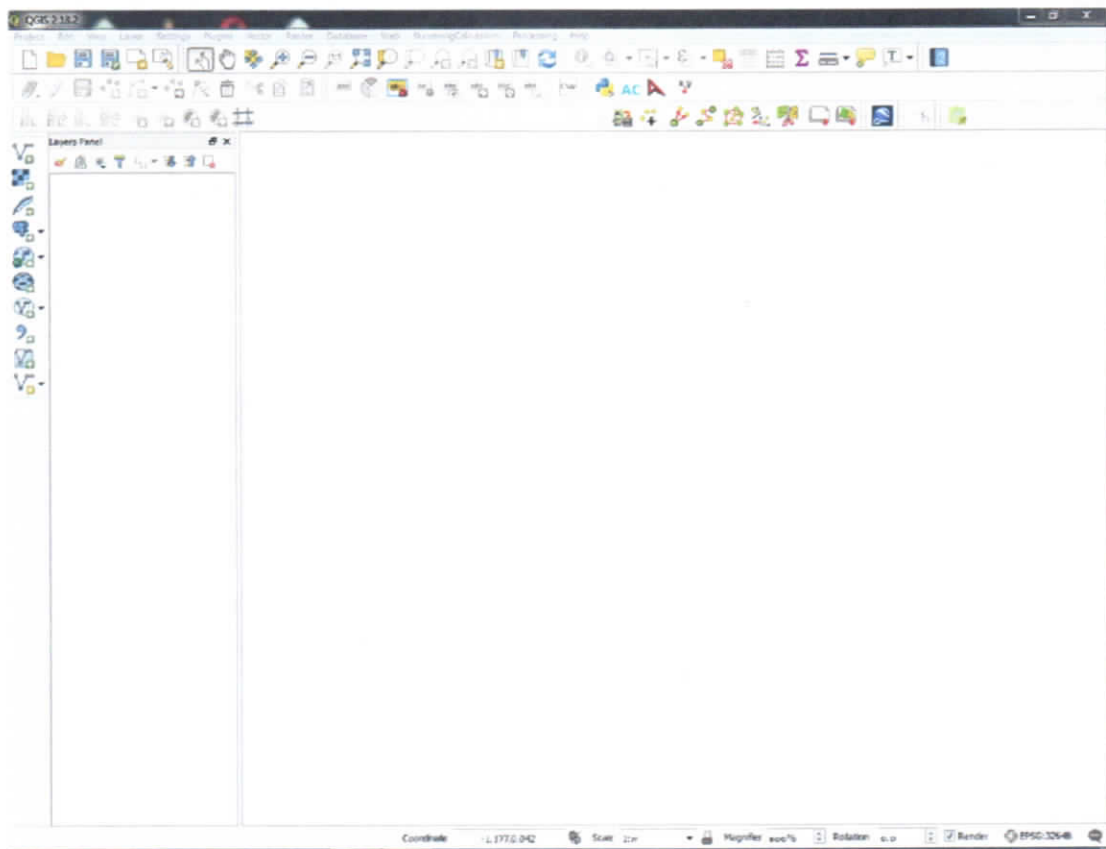
๒.๓ เพื่อให้สามารถนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS ไปประยุกต์ ในงานด้านอื่นของสำนักงานที่ดิน อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลรายการรังวัด การนัดรังวัดเป็นกลุ่มเพื่อลดระยะเวลาในนัดรังวัด การตรวจสอบความมีอยู่จริงของหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ก) เป็นต้น

๒.๔ เพื่อให้ความรู้ด้านระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS แก่เจ้าหน้าที่ให้สำนักงานที่ดิน

๒.๕ เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความรัก ความสามัคคี ในองค์กร

๓.วิธีดำเนินการ

๓.๑ เนื่องจากโครงการ “การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS ในการพิจารณาออกเอกสารสิทธิที่ดิน” ของสำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาน้ำยืน เป็นโครงการที่ต้องใช้ Software ด้าน GIS. ในการดำเนินการ สำนักงานที่ดินฯ ได้เลือกใช้ โปรแกรม QGIS (QUANTUM GIS) ซึ่งเป็นโปรแกรม Open Sources ไม่มีลิขสิทธิ์เป็นโปรแกรมฟรีแวร์ (Free Ware) โปรแกรมสามารถทำงานได้เกือบทุกระบบปฏิบัติการ (Operating System) ตัวโปรแกรมมีความเสถียร มีความยืดหยุ่นสูง และมีโปรแกรมเสริม (Plug in) ให้เลือกใช้งานมากมาย เหมาะสำหรับการนำมาใช้ในโครงการฯ

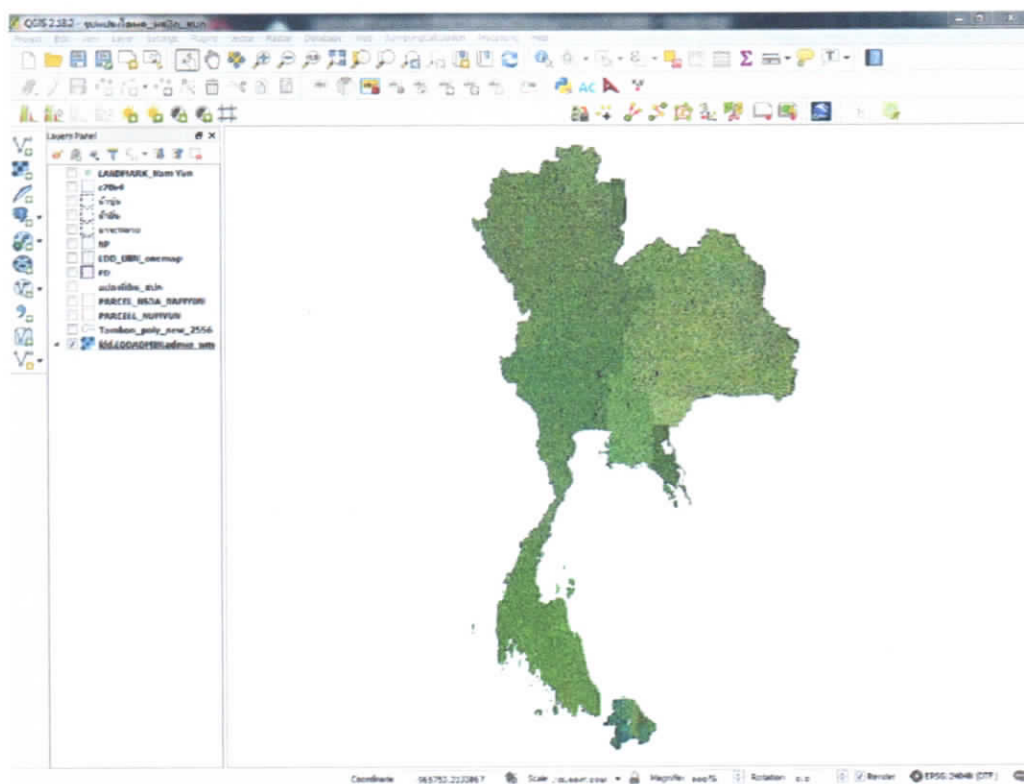

โปรแกรม QGIS (Quantum GIS)

๓.๒ และในการ...

๓.๒ และในการดำเนินโครงการฯ นอกจากโปรแกรมที่ใช้แล้ว ยังมีส่วนที่จำเป็นมากๆ คือข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล (Digital Data) อันได้แก่ ข้อมูลรูปแปลงที่ดิน ข้อมูลเขตป่าไม้ ข้อมูลเขตอุทยานแห่งชาติ ข้อมูลรูปแปลงและเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.) ข้อมูลที่สาธารณประโยชน์ และนับว่าเป็นความโชคดีที่สำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาน้ำยืน เป็นสำนักงานที่ดินที่อยู่ในโครงการจ้างพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ซึ่งทำให้มีข้อมูลรูปแปลงที่ดิน (Shape Files) ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในโครงการดังกล่าวได้ (ปัจจุบันกรมที่ดินได้ดำเนินโครงการข้อมูลที่ดินและแผนที่แห่งชาติระยะที่ ๑ และ ๒ ครบทั้งประเทศแล้ว จึงทำให้แต่ละสำนักงานที่ดินมีไฟล์ข้อมูลรูปแปลงครบทุกสำนักงาน) ส่วนข้อมูลที่เป็นของหน่วยงานอื่นนั้น สำนักงานที่ดินได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการแบ่งปันข้อมูลจาก สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จังหวัดอุบลราชธานี ในฐานะเจ้าภาพหลักในการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑:๔,๐๐๐ หรือ ONE MAP ของจังหวัด

๓.๓ จากวิธีการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นนั้น ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลลายเส้น (Vectors) ไม่สามารถพิจารณาลักษณะทางกายภาพของบริเวณที่ดินได้ จึงจำเป็นต้องระว้างแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ ซึ่งสำนักงานที่ดินผู้จัดทำโครงการพิจารณาแล้วเห็นว่าหากพิจารณาลักษณะทางกายภาพของที่ดินแล้วใช้ระว้างในรูปแบบเอกสาร (Hard Copy) นั้นไม่สะดวก จึงได้ประสานไปทางกรมพัฒนาที่ดินในฐานะเจ้าของโครงการแผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีซีเชิงเลข มาตรฐาน ๑:๔,๐๐๐ และสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เพื่อขอใช้ระว้างแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศในรูปแบบ Web Mapping Services (WMS) ซึ่งทำให้สะดวก รวดเร็ว และข้อมูลเป็นปัจจุบัน

แผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีซีเชิงเลข ทั่วประเทศไทยจาก WMS ของ กรมพัฒนาที่ดิน

๓.๔ เมื่อได้ข้อมูล...

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ ทำให้เจ้าพนักงานที่ดิน หัวหน้าฝ่าย เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง มีข้อมูลที่ต้องรอบด้าน ทันสมัย เพื่อให้การพิจารณาออกเอกสารสิทธิในที่ดินเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใสและเป็นธรรม

๔.๒ เป็นการยกระดับการให้บริการแก่ประชาชน เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสำนักงานที่ดินและกรมที่ดิน

๔.๓ เป็นการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาน้ำยืน ให้มีความรู้ ทักษะความสามารถในการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS เพื่อช่วยในการปฏิบัติงานของตนเอง

๔.๔ เป็นการแก้ปัญหาเรื่องแนวเขตที่ดินของรัฐที่มีแนวเขตที่ไม่ชัดเจน ลดปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐได้ในระดับหนึ่ง

 ผู้เสนอโครงการ
(นายพรเทพ สวัสดิ์สรรพ)

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาน้ำยืน